

ВИБІР СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА В УКРАЇНІ

*Святенко Т. С., здобувач вищої освіти 3 року навчання,
sv-2001@ukr.net*

*Остапенко Л. О., здобувач вищої освіти 5 року навчання,
leoauto14@gmail.com*

*Науковий керівник: Онісіфорова В. Ю., к. е. н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Система оподаткування значним чином впливає на ефективність роботи підприємства та розміри, отриманого ним прибутку. В сучасних умовах в Україні підприємство, яке за обсягами діяльності може бути віднесене до групи малих, має можливість обрання для себе між загальною та спрощеною системами оподаткування результатів його діяльності. Зрозуміло, що будь-яке підприємство прагне до зниження розмірів сплачуваних податків, тобто зацікавлене в оптимізації свого оподаткування [1, 2, 3, 4].

Отже, слід визначитися, на основі чого, керівники або власники підприємства повинні приймати рішення про вибір певної системи оподаткування. На наш погляд, головними аспектами, на які слід звернути увагу, є наступні:

- аналіз обсягів квартального та річного доходу підприємства для визначення можливості використання спрощених систем оподаткування взагалі;

- аналіз виду діяльності підприємства, з метою визначення законності використання спрощеної системи оподаткування;

- аналіз рівня рентабельності, на основі якого слід робити вибір [5].

Таким чином, загальний алгоритм прийняття рішення з вибору системи оподаткування підприємства має наступний вигляд:

- 1) етап збору інформації про підприємство на основі даних бухгалтерського та управлінського обліку;

- 2) етап контролю річного (квартального) рівня доходу підприємства;

- 3) якщо рівень доходу знаходиться в дозволених законом межах, етап контролю виду діяльності підприємства;

- 4) якщо вид діяльності підприємства відносить до таких, в умовах яких дозволено використовувати спрощену систему оподаткування, етап контролю рівня рентабельності;

5) етап прийняття рішення про систему оподаткування.

В даному алгоритмі окрему увагу слід зупинити на етапі 4 - контроль рівня рентабельності. На думку дослідників спрощені системи оподаткування в умовах національної економіки створюють умови для загального підвищення цін, бо вони є найбільш ефективними з точки зору оптимізації оподаткування для підприємств з високим рівнем рентабельності [5].

Так, в дослідженні [5] авторами встановлено, що для підприємств, які відносяться до третьої групи спрощеної системи оподаткування, таким граничним рівнем рентабельності є її розмір у 28%. Автори вважають, що при нижчому рівні рентабельності використання спрощеної системи оподаткування є неефективним для підприємства.

Таким чином, на четвертому етапі алгоритму прийняття рішення про вибір системи оподаткування, власники або керівники підприємства повинні проаналізувати достатність рівня рентабельності діяльності підприємства для використання саме спрощеної системи оподаткування. Якщо її рівень менший за 28%, то підприємству більш доцільно використовувати загальну систему оподаткування прибутку.

Література.

1. Кириченко О. А., Ваганів К. Г. Стратегія розвитку малого та середнього бізнесу в Україні. *Актуальні проблеми економіки*. 2008. № 1. С. 103-126.
2. Онісіфорова В.Ю., Сідельнікова В.К. Спрощена система оподаткування: сучасний стан, переваги, недоліки та перспективи. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету*. Харків: Стиль-Издат, 2019. С. 158-166.
3. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
4. Юрій С. М. Податкова система України: становлення та розвиток. Чернівецький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету. Ч II. 2013. С. 1-5.
5. Онісіфорова В.Ю., Сідельнікова В.К. Алгоритм та критерії вибору системи оподаткування малого підприємства в Україні. *Економіка. Фінанси. Право*. Київ, 2019. № 11/2. С. 25-27.